

דברי הסבר

חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והגדלת מענק עבודה (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"ג-2023

עו"ד מיטל דולב- בלט

ביום 20.4.2023 פורסם ברשומות חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והגדלת מענק עבודה (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"ג-2023 (להלן: "התיקון להוראת השעה"). להלן עיקרי התיקון להוראת השעה:

בהתאם לתיקון להוראת השעה, בשנת המס 2023 כל הורה (גבר ואשה) וכן כל הורה במשפחה חד הורית, יהיה זכאי לנקודות זיכוי נוספת מעבר לנקודות הזיכוי הרגילות שלו עבור כל ילד שלו בין הגילאים 6-12 שנים.

תחילתו של התיקון להוראת השעה הנו 16.2.2023 והוא יחול עד 31.12.2023.

יצוין כי במידה ועד יום 1.6.2023 לא יתקבל חוק התקציב לשנת 2023, הארכת הוראת השעה המקורית תהיה עד ליום 31.5.2023 ולא עד 31.12.2023.

הכותבת – מנהלת "כל עובד" מבית חשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ.

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטי ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.

חוזרים

הטבת המס לישובים עירוניים מוטבים תוארך עד סוף שנת 2025

ביום 20.4.2023 פרסמה רשות המיסים הודעה בעניין הטבות מס לישובים עירוניים. להלן עיקרי ההודעה:

שר האוצר חתם בהמשך לאישורה של ועדת הכספים, על צו המאריך את תוקפה של הוראת השעה המעניקה הטבות במס הכנסה לתושבי ישובים עירוניים מוטבים עד לסוף שנת 2025. הטבת המס ניתנה במקור לשנת המס 2022 וכעת תינתן רטרואקטיבית עבור כל שנת המס 2023 ועבור השנים 2024 ו-2025.

נכון לשנת 2023 זכאים להטבה תושבים בישובים הבאים: אבו סנאן, בענה, ג'דידה-מכר, דיר-אל-אסד, דיר-חנא, טבריה, טמרה, כאבול, מג'יד אל-כרום, מזרעה, סאג'ור, סחינין, ועכו. תושבי ישובים אלה זכאים בשנת המס 2023 לזיכוי במס הכנסה בשיעור של 12% מהכנסתם החייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 180,000 ש"ח. ההטבה תינתן, כאמור, רטרואקטיבית לכל שנת המס 2023. שכירים שעובדים במקום עבודה אחד אינם נדרשים לבצע כל פעולה על מנת לממש את ההטבה. עצמאים, וכל שאר החייבים בהגשת דוחות שנתיים למס הכנסה, ייהנו מההטבה כחלק מחישוב המס השנתי לאחר הגשת הדו"ח.

כמו כן תפעל רשות המיסים לתקן באופן יזום תיאומי מס שהוגשו לפני כניסתה של החקיקה לתוקף, על מנת ששכירים שעובדים בכמה מקומות עבודה וערכו תיאום מס לפני שהוארך תוקף ההטבה יקבלו את ההטבה מבלי להידרש לתיאום מס חדש. רשות המיסים תוציא בימים הקרובים הנחיות לציבור המעסיקים בנוגע למימוש ההטבה.

טופס 161 חדש – הודעה על פרישה מעבודה

ביום 16.4.2023 פרסמה רשות המיסים חוזר בעניין טופס 161 החדש. להלן עיקרי החוזר:

רשות המיסים חידשה ועדכנה את נהלי הדיווח, הן של מעסיקים ביחס לכספי הפיצויים שהועמדו לרשות העובד בעת פרישה והן של העובדים שפרשו ביחס לבחירתם ובקשתם בנוגע לכספי הפיצויים כאמור. הצורך בחידוש ועדכון עלה, בין היתר, לאור שינויי חקיקה שנעשו בשנים האחרונות וכן לשם שיפור נאותות דיווחי המעסיקים וייעול תהליכי השירות ובחירות העובד ביחס לכספי הפיצויים שהועמדו לרשותו בעת הפרישה.

נכון להיום אירועי הפרישה מדווחים על ידי המעסיקים באמצעות טופס 161 - "הודעת מעסיק על פרישה". לצד זאת, בחירת העובדים ביחס למענקי הפרישה שהועמדו לרשותם מדווחות באמצעות טופס 161 א - "הודעת עובד עקב פרישה מהעבודה".

מה במבזק

דברי הסבר

■ חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והגדלת מענק עבודה (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"ג-2023

חוזרים

■ הטבת המס לישובים עירוניים מוטבים תוארך עד סוף שנת 2025

■ טופס 161 חדש - הודעה על פרישה מעבודה

■ חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והגדלת מענק עבודה (הוראת שעה)(תיקון), התשפ"ג-2023

סוגיה בדיני עבודה

■ זכאות עובד לא יהודי שבחר בחגי עדתו לתשלום עבור חג עיד אלפיטר (חג הפסקת צום רמדאן)

תקציר פסיקה

סיכומם של דברים

ביום 20.4.2023 פרסמה רשות המיסים הודעה בעניין הטבות מס לישובים עירוניים.

הריני להודיעכם על פרסום טופס 161 חדש (להלן: "הטופס החדש", "הטופס"). הטופס החדש מחליף את טופס 161 - "הודעת מעסיק על פרישה" ואת טופס 161 א - "הודעת עובד עקב פרישה מעבודה" (להלן: "הטפסים הישנים"). החובה למילוי ודיווח באמצעות הטופס החדש חלה בעת פרישתו המוחלטת והסופית של העובד ובלבד שנצברו בעבורו סכומים וזכויות בגין תקופת עבודתו אצל המעסיק ממנו פרש וזאת, בין אם הכספים משולמים על ידי המעסיק במישרין ובין אם באמצעות קופות גמל.

הטופס החדש בנוי משלושה חלקים, כמפורט להלן:

חלק א' - הודעת מעסיק: במסגרת חלק זה המעסיק ידווח את כל הפרטים ביחס לפרישת העובד.

חלק ב' - הודעת עובד: במסגרת חלק זה העובד נדרש למלא את בקשותיו ביחס למענקים שהועמדו לרשותו ובנוסף, נדרשות הצהרותיו, המשליכות על אירוע הפרישה.

חלק ג' - חישוב המעסיק והנחיות לקופות הגמל: במסגרת חלק זה ובכפוף לתנאים המפורטים בו, המעסיק ינחה את קופות הגמל בנוגע לאפיון הכספים וניכוי המס. לאחר שהמעסיק ימלא את חלק ג', עליו למסור את הטופס לפקיד השומה וכן לעובד / לשאיריו או למי מטעמם. במקרים בהם ניתנו על ידי המעסיק הנחיות לקופות הגמל, באחריות העובד למסור את הטופס לקופות הגמל. יודגש, רק במקרים בהם לא מתקיימים התנאים המפורטים בטופס, על המעסיק להפנות את העובד לפקיד השומה לשם קבלת הנחיות ביחס לסכומים המדווחים בטופס.

במהלך החודשים הקרובים הטופס 161 החדש יהיה זמין לצד הטפסים הישנים אולם, החל מתאריך ה-1 ביולי 2023 (להלן: "מועד תחולה"), החובה לדווח על פרישה מעבודה תהא באמצעות הטופס החדש, וזאת ביחס לאירועי פרישה ממועד התחולה ואילך וכן, על אירועי פרישה שהתרחשו לפני מועד התחולה, אך דווחו לראשונה על ידי המעסיק מהמועד כאמור ואילך.

לתשומת לבכם, רשות המיסים העבירה הדרכות ללשכות השכר, קופות הגמל וחברות הביטוח, במסגרתן ניתנו דגשים והבהרות לפרטים המדווחים בטופס החדש.

עוד יצוין, במקביל רשות המיסים מקדמת בשיתוף עם ישראל דיגיטלית ורשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, פרויקט "דיווח מקוון על עזיבת מקום העבודה", במסגרתו דיווחי המעסיקים על אירועי פרישה ובחירות העובדים ביחס למענקי פרישה, כפי שפורטו בטופס 161 החדש, ייעשו באופן מקוון.

חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה והגדלת מענק עבודה (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ג-2023

ביום, 19.4.2023 פרסמה רשות המיסים חוזר בעניין אישור בקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת את החוק שבנדון (להלן - הוראת השעה). להלן החוזר במלואו:

החוק שבנדון מאריך את תוקפו של חוק הגדלת נקודות זיכוי להורים במס הכנסה (הוראת שעה) התשפ"ב-2022 (להלן - הוראת השעה המקורית) עד ליום 31.12.2023.

יזכר שבהוראת השעה המקורית, תוקנו סעיפים 40 ו-66 לפקודת מס הכנסה כך שניתנה נקודת זיכוי נוספת להורה לילד שמלאו לו 6 עד 12 שנים בשנת המס 2022 כפי שפורט במכתבי מיום 18.5.2022. כאמור, לפי החוק שבנדון אותם הסדרים יחולו גם בשנת המס 2023 לגבי הורה לילד שמלאו לו 6 עד 12 שנים בשנת 2023.

הוראת השעה תחול רטרואקטיבית מיום 16.2.2023. נזכיר כי תוקף הוראת השעה המקורית הסתיים ביום 15.2.2023. כך, נקודות הזיכוי הנוספות יינתנו במשך כל שנת המס במלואה. לפי החוק שבנדון אם עד יום 1.6.2023 לא יתקבל חוק התקציב לשנת 2023, הארכת הוראת השעה המקורית תהיה עד ליום 31.5.2023 ולא עד תום שנת המס. **הנחיות למעסיקים ולשכות השירות:**

יש לעדכן את תוכנת השכר בהתאם לאמור לעיל. יש לחשב את נקודות הזיכוי האמורות מתחילת השנה. **תיקוני דוחות 102.**

בעקבות חקיקה זו שהגדילה את נקודות הזיכוי בגין ילדים רטרואקטיבית מיום 16.2.2023, ישנם מעסיקים שהמס שניכו ביתר מעובדיהם מתחילת השנה ועד היום ואשר יוחזר לעובדים במשכורת הקרובה יהיה גבוה מסכום המס שעליהם להעביר בחודש הקרוב, ולכן לא ניתן יהיה לקזזו במלואו כנגד חבות המס בחודש זה.

מעסיקים אלה יהיו זכאים להחזר בגין אותו חלק מהמס שניכו מהעובדים והעבירו לרשות המיסים בגין החודשים הללו מתחילת השנה, כאמור. לצורך קבלת החוזר, יפנו המעסיקים למשרדי השומה בבקשה לתיקוני דוחות 102 בגין החודשים הקודמים, החל מחודש יישום תיקון החקיקה ואחורה. מערכת תאומי המס תעודכן בקרוב. אנו נפעל לתיקון יזום של תיאומי מס שהוגשו במהלך חודש מרץ, לפני כניסתה של החקיקה לתוקף.

סיכום של דברים

ביום 16.4.2023 פרסמה רשות המיסים חוזר בעניין טופס 161 החדש.

סיכום של דברים

ביום 19.4.2023 פרסמה רשות המיסים חוזר בעניין אישור בקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת את החוק שבנדון (להלן - הוראת השעה).

סוגיה דיני עבודה

זכאות עובד לא יהודי שבחר בחגי עדתו לתשלום עבור חג ע"ד אלפיטר (חג הפסקת צום רמדאן)

עו"ד הלית כהן-רוניצקי

בהתאם לסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט התשי"ח 1948, לשאינם יהודים הזכות לקיים ימי מנוחה בשבתם ובחגיהם. עוד קובעת הפקודה כי עובד לא יהודי זכאי לבחור כימי מנוחה את חגי ישראל או את חגי עדתו, לפי המקובל עליו ועל בחירתו זו יחולו הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א 1951.

בהודעות על קביעת ימי מנוחה למי שאינם יהודים מוגדר עיד אלפיטר (חג הפסקת צום רמדאן) כיום חג בן יום אחד.

בנוסף לקבוע בפקודת סדרי השלטון, קיימים הסדרים שונים, המקנים לעובדים ימי חג נוספים. כך למשל, בתקנון שירות המדינה נקבע, כי יינתנו לעובדים שאינם יהודים ימים נוספים במסגרת מועדי עדתם.

תקנון זה חל על עובדי מדינה במשרדי הממשלה ויחידות הסמך, על עובדי מערכת הבריאות הממשלתית ועל עובדי מערכת הביטחון האזרחית (למעט עובדים המועסקים לפי הסכמים קיבוציים - מפעליים מיוחדים), ואומץ, אם באופן הסכמי ואם על-פי נוהג על-ידי גופים רבים בשירות הציבורי, רשויות מקומיות, תאגידים שהוקמו על-פי חוק, עמותות ציבוריות ועוד.

לעובדים אשר חל עליהם תקנון זה, עיד אלפיטר מוגדר כיום חג בן שלושה ימים (סעיף 32.121 לתקשי"ר).

הזכות לתשלום

בעוד שעובד חודשי זכאי לתשלום שכרו המלא גם כאשר נעדר בימי חג, ענין תשלום דמי החג לעובד יומי ושעתי הוסדר במסגרת צו הרחבה כללי לקיצור שבוע העבודה משנת 2000. דא עקה שצו ההרחבה נקב במפורש ברשימת 9 ימי חג, הכוללים את חגי היהודים. צו ההרחבה אינו כולל התייחסות לחגי העדות האחרות. עם זאת, במקרים שונים בפסיקה ניתן לראות כי הזכות לדמי חגים מוחלת באופן שווה גם ביחס לעובדים בשכר שאינם יהודים ונעדרו בחגי עדתם (ראה למשל: סע (חי) 15507-02-10 אבו אלהיג'א מנאר נ' מול הנוף בע"מ (19.01.2012), סע (אזורי ת"א) 47380/07/11 MOHAMED OSHER EMAD IBRAHIM נגד פחד בדארנה, דינים אזורי לעבודה 2014 (148) 5 (10/08/2014).

הכותבת – עו"ד ב"כל עובד" מבית חשבים ה.פ.ס מידע עסקי בע"מ

תקציר פסיקה חדשה

בית הדין קבע שבעל עסק עצמאי יוכר "כמעין עובד" המזכה אותו בסיוע ההתקשרות בפיצויי פיטורים ממקבל השירות

התובע הוא בעל עסק להסעות. במקביל לעבודתו כשכיר אצל הנתבעת סיפק לנתבעת שירותי הסעות כעצמאי. גם לאחר שהתפטר מעבודתו כשכיר אצל הנתבעת המשיך לספק לה שירותי הסעות כעצמאי במשך מספר שנים. לאחר שהודיעה הנתבעת לתובע על סיום ההתקשרות ביניהם תבע התובע מהנתבעת לשלם לו את זכויותיו כעובד. התובע טען כי מתקיימים לגביו המבחנים שנקבעו בפסיקה לקיומם של יחסי עובד מעסיק. המעסיקה טענה כי התובע ניהל עסק עצמאי וכי לא התקיימו יחסי עבודה בין הצדדים. בית הדין קבע כי המבחן המעורב מתקיים באופן חלקי ביותר. יחד עם זאת, נקבע כי עסקינן בתביעה שעניינה מתן שירות כמעט בלעדי לנתבעת, עיקר הכנסותיו של התובע ביחס לכלל הכנסותיו היו מהנתבעת והוכחה תלותו הכלכלית של התובע בנתבעת. עם זאת התובע התנהג עצמאי ואף הפריש לעצמו כספים לפנסיה וקרן השתלמות. בית הדין קבע כי מאחר שמדובר במקרה גבולי, הוא סבור כי יש ליתן לתובע מעמד של "מעין עובד" והוא זכאי לפיצויי פיטורים בסך של 441,600 ₪.

תקציר פסק הדין מאת עו"ד אורן פריד

נמצא באתר "כל עובד", באינטרנט - www.koloved.net

